

ІВАН ШАМЯКІН

ПАЛЕСКАЯ МАДОННА КРЫВІНКА

Падрыхтавала:
Грабоўская Аліна

ПАЛЕСКАЯ МАДОННА

Аповесць "Палеская мадонна" напісаная беларускім пісьменнікам Іванам Шамякіным. Яна адносіцца да класікі беларускай літаратуры. Гэта адно з самых вядомых і значных тварэнняў Шамякіна, якое апісвае жыццё простых людзей у перыяд эпохі перамен і сацыяльнай неўладкаванасці.

Аповесць апісвае абраз маладой маці, якая ўтрымлівае сваё дзіця ў цяжкія часы рэпрэсій і страт. Яна аддае сваё сэрца і душу, каб забяспечыць дзіцяці лепшае будучае. У творы ўзнікае адчуванне надзеі і прыгажосці ў сярэдзіне хаосу і няспраўдлівасці, што разбірае душу галоўнага героя.

"Палеская мадонна" – пра адносіны да мінулага і прыроды беларускага народа, пра духоўнае значэнне і сэнс жыцця ў перыяд перамен і крызісу. Шамякін паказвае, што нават у самы цяжкі час, духоўнасць і гуманітарныя цэннасці з'яўляюцца вечнымі і непераважнымі.

Аповесць стала адным з найвядомейшых твораў беларускай літаратуры і атрымала шматвысокую адзнаку ад крытыкаў і чытальнікаў, адлюстроўваючы важны этап у развіцці беларускага літаратурнага мастацтва.

У сучасным разладзе жыцця, калі пануе сацыяльная неўладкаванасць, штодзённай з'явай сталі нястача і беднасць, найцяжэй прыходзіцца звычайным людзям, і гэта з хвалючай праўдзівасцю, трывогай паказвае Іван Шамякін у апавесці «Палеская мадонна». Мнагадзетная маці Надзея Русак думае, як пракарміць дзяцей, застаецца ў сваёй бядзе сам-насам. У той жа час прэзідэнт аграфіры, адчуваючы сябе паўнапраўным гаспадаром становішча, дбае пра ўласны дабрабыт, а не пра людзей.

Не можа ён дараваць Надзеі праўду, што выказала яму ў вочы пра будаўніцтва катэджа, маўляў, за якія-такія грошы той будзе палац. Сапраўды, на гэтай грэшнай зямлі рай будуць валяр'янавы — будуць для сябе. Маленькаму ж чалавеку застаецца гараваць, пакутаваць, нярэдка так, як Надзеі Русак. І гэты чалавек не можа не выклікаць жалю, спачування.

Віктар Ландарскі, «Палеская мадонна»

"Палеская Мадонна" развівае некалькі тэм, уключаючы стойкасць чалавечага духу, сілу матулінага кахання, барацьбу за свабоду і непахісную душу. Гэта падымае пытанні пра значэнне асобных дзеянняў і ролі звычайных людзей у фарміраванні гісторычных падзей.

У ЗАКЛЮЧЭННІ

Пісьменнік не толькі шкадуе сваю гераіню і яе дзяцей, але і паказвае яе жыццязойнасць, захапляецца яе ахвярнасцю, мацярынскім пачуццём — глыбокім і невынішчальным. Нягледзячы на цяжкасці, маці не стала прадажнай, звыродлівай, здрадлівай, захавала свой чалавечы воблік.

КРЫВІНКА

"Крывінка" - гэта аповесць Івана Шамякіна, якая была напісана ў 1923 годзе. Гэта адна з тых самых твораў беларускай літаратуры, які адлюстроўвае гісторыю і нацыянальны дух Беларусі.

У аповесці "Крывінка" апісваецца пагоня за справядлівасцю і барацьба за свабоду беларускага народа.

Галоўны герой - малады хлопец. Ён становіцца сімвалам нацыянальнага асвабоджэння. Ён прыходзіць у горад, дзе пануюць зневага, насільства і замежная акупацыя. Крывінка ўстае на абарону сваёй зямлі і свайго народа.

У паэме ёсць шмат эмоцыйных і сільных момантаў. Шамякін выкарыстоўвае багаты вобразны мова, метафары і абразы, каб паказаць моц і адвагу героя ў абароне сваіх ідэалаў. Герой супрацістае злу, прыніжэнню і насільству, каб атрымаць свабоду для свайго народа.

У аповесці Шамякін таксама адлюстроўвае нацыянальную самасвядомасць беларускага народа і важнасць аддачы сваёй зямлі і культуры. Твор пра гісторыю і душу беларускага народа, паказваючы яго непараўнальны дух барацьбы і непакоры.

"Крывінка" стал адным з найбольш важных твораў беларускай літаратуры, які атрымала шмат пахвалы і ўплывала на нацыянальна-асветніцкі рух у Беларусі. Гэтая паэма дагэтуль захоўваецца як сімвал нацыянальнага супраціву ў барацьбе за свабоду і незалежнасць.

У творы "Крывінка" Івана Шамякіна сям'я, дзеці і моладзь гуляюць значную ролю. Хаця паэма больш сконцэнтраваная на герое-барацьбеце Крывінцы і нацыянальных пытаннях, але на працягу твору ёсць некалькі эпізодаў, дзе адлюстроўваецца жыццё і праблемы сям'і, дзяцей і моладзі ў эпоху перамен і сацыяльнай неўладкаванасці.

У паэме паказваецца, як сям'я і дзеці адчуваюць насільства і зневагу, якія пануе ў горадзе. У адным з эпізодаў Крывінка зусім маладым вачыць, як сям'я, якая стала афіцыйнымі акупантамі, знішчае маёнтак і прыгнечвае мясцовых жыхароў. Гэта адлюстроўвае паўплыў на дзяцей, якія стаюць сведкамі гвалту і зла, і паказвае іх незахаваную невіннасць.

Героі моладзі ў паэме прыступаюць да барацьбы за свабоду і ўдзельнічаюць у нацыянальным руху. Яны паказваюць адвагу, энтузіязм і рашэнне прыняць удзел у справядлівай справе, нават заснаваная на рысыку. Гэты аспект адлюстроўвае ролю моладзі ў працэсе нацыянальнага асвятчэння і барацьбы.

Такім чынам, хоць сям'я, дзеці і моладзь не з'яўляюцца асноўнай тэмай "Крывінкі", яны ўсё ж з'яўляюцца важнымі элементамі, якія паказваюць уплыў перамен і сацыяльнай неўладкаванасці на жыццё і побачныя эфекты на маладое пакаленне.

ЗАМАЦУЕМ ПРОЙДЗЕНАЕ

1. Які асноўны сэнс аповесці "Палеская мадонна"?
2. Якое імя было ў маці з аповесці "Палеская мадонна"?
3. У якім годзе напісана аповесць "Крывінка"?
4. Якая асноўная думка аповесці "Крывінка"?
5. Якую роль выконвае моладзь у аповесці "Крывінка"?

АДКАЗЫ НА ПЫТАННІ

1. "Палеская Мадонна" развівае некалькі тэм, уключаючы стойкасць чалавечага духу, сілу матулінага кахання, барацьбу за свабоду і непахісную душу. Гэта падывае пытанні пра значэнне асобных дзеянняў і ролі звычайных людзей у фарміраванні гісторычных падзей.

2. Надзея Русак

3. 1923

4. Нацыянальная самасвядомасць беларускага народа і важнасць аддачы сваёй зямлі і культуры. Твор пра гісторыю і душу беларускага народа, паказваючы яго непараўнальны дух барацьбы і непакоры.

5. Героі моладзі ў паэме прыступаюць да барацьбы за свабоду і ўдзельнічаюць у нацыянальным руху. Яны паказваюць адвагу, энтузіязм і рашэнне прыняць удзел у справядлівай справе, нават заснаваная на рысыку. Гэты аспект адлюстроўвае ролю моладзі ў працэсе нацыянальнага асвячэння і барацьбы.